

H O T Ă R Ă R E A nr.1-185/2023
cu privire la examinarea adresării domnului Xxxxx Xxxxx

15 noiembrie 2023

municipiul Chișinău

Examinând, în ședință închisă, adresarea domnului Xxxxx Xxxxx, audiind informația prezentată de către doamna Inga Furtună, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă:

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află pentru examinare adresarea domnului Xxxxx Xxxxx, care pretinde comiterea în privința sa a mai multor acțiuni ilegale din partea factorilor de decizie din cadrul sistemului Procuraturii, inclusiv din partea ex-Procurorului General, Eduard Harunjen.

Rezumând argumentele din adresare, se deduce că solicitantul a invocat, în esență, că începând din xx.xx.2008 a activat în funcție de procuror, iar după xx.xx.2015, urmare a unei discuții în contradictoriu cu Eduard Harunjen, care la acel moment exercita funcția de procuror-șef al Procuraturii Anticorupție, a fost persecutat, filat, urmărit vizual, interceptat telefonic, fiindu-i, concomitent, verificată toată activitatea. Autorul adresării susține că toate acestea au fost efectuate la indicația lui Igor Popa, prin intermediul procurorului șef al secției de securitate internă a procuraturii Generale, Victor Ababii, fiind monitorizate de către Eduard Harunjen.

La data de xx.xx.2015 a avut loc ședința Colegiului disciplinar, prin care s-a decis concedierea lui Xxxxx Xxxxx din sistemul Procuraturii, soluție menținută la 10.09.2015 prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor.

În continuare, la xx.xx.2015 a fost emis ordinul nr.xxxx-p privind eliberarea lui Xxxxx Xxxxx din funcția de procuror (semnat de Procurorul General Corneliu Gurin), care a fost modificat prin Ordinul nr.xxxx-p din xx.xx.2015. Ulterior, prin Ordinul nr.xxxx-p din xx.xx.2016 (semnat de Procurorul General interimar Eduard Harunjen) a fost abrogat Ordinul nr.xxxx-p din xx.xx.2015 și a fost modificat Ordinul nr.xxxx-p din xx.xx.2015, în partea ce ține de data de la care a fost eliberat din funcție solicitantul.

Autorul adresării menționează că el a contestat toate actele referitoare la eliberarea sa din funcție, iar în cadrul examinării judecătorești a fost prezentat și procesul-verbal al ședinței membrilor comitetului sindical al Procuraturii sect. Xxxxxx mun.Chișinău din xx.x.2015, document pe care îl consideră a fi falsificat. Cererea de chemare în judecată privind dezacordul cu eliberarea din funcția de procuror a domnului Xxxxx Xxxxx a fost respinsă de instanța de fond și de apel, soluții menținute și de Curtea Supremă de Justiție.

În context, autorul adresării apreciază, în esență, că au fost admise falsificări în procesul emiterii actelor referitoare la eliberarea sa din funcție, el a fost supus persecutării un timp îndelungat și la directa indicație a factorilor de decizie din cadrul sistemului Procuraturii, iar soluția de a fi demis a rezultat din forțarea circumstanțelor privind efectuarea controalelor de serviciu dispuse. Ținând cont de faptul că Eduard Harunjen a deținut funcția de Procuror General la data comiterii acțiunilor descrise în sesizare, autorul adresării a solicitat desemnarea unui procuror pentru examinarea în temeiul art.274 din Codul procedură penală a acesteia.

Până a proceda la analiza circumstanțelor de referință, Consiliul Superior al Procurorilor notează că, pornind de la principiile diligenței și a bunei-credințe, în speță au fost întreprinse din partea autorității publice toate acțiunile corespunzătoare în vederea asigurării echității procedurale și garantării posibilității pentru autorul sesizării de a-și prezenta personal poziția cu referire la solicitările din sesizare, însă conduita acestuia nu a fost pro-activă și nu a fost îndreptată spre obiectivul de a participa nemijlocit la ședințele stabilite.

În acest sens au fost efectuate mai multe comunicări telefonice cu autorul adresării pentru stabilirea posibilității participării lui, dar și pentru a exclude tergiversarea examinării, apoi subiectul de referință a fost inclus în ordinea de zi a mai multor ședințe ale Consiliului Superior al Procurorilor (02.05.2023, 10.07.2023, 04.08.2023, 02.11.2023 și 09.11.2023), însă au fost dispuse amânări inclusiv la cererea acestuia.

Totodată, prin scrisoare separată, Consiliul Superior al Procurorilor l-a informat despre opțiunea participării la ședință în regim de videoconferință pentru data de 15.11.2023, fiindu-i comunicat și despre posibilitatea prezentării unei referințe scrise, care să exprime poziția sa pe cazul în speță, astfel încât să fie asigurată examinarea în termen rezonabil a speței. Respectiv, cet.Xxxxxx Xxxxxx a informat autoritatea publică referitor la recepționarea notificării, însă a solicitat amânarea examinării cazului după data de xx.xx.2024, menționând că activitatea sa „necesită deplasări și peste teritoriul Republicii Moldova”. Circumstanțele factologice reflectate denotă că procedura de citare/notificare a fost legal îndeplinită, fiind oferite posibilități reale și suficiente în vederea asigurării dreptului la susținerea propriilor argumente. Cu toate acestea, motivele invocate sunt abstracte și conțin indicii de recurgere excesivă la mecanismele juridice oferite, cu o tendință evidentă de condiționare a prelungirii termenului de examinare, fără să fie confirmată corespunzător imposibilitatea absolută de a fi prezent la ședință, precum și fără să fie justificată omisiunea transmiterii, cel puțin, a unei referințe scrise. Pe cale de consecință, având în vedere că procedura de citare a fost legal îndeplinită, că din conținutul actelor prezentate rezultă motivele însușite de solicitant, precum și că i s-a oferit autorului adresării opțiunea de a pleda de sine stătător în susținerea cererii înaintate, Consiliul Superior al Procurorilor a considerat posibilă examinarea speței în lipsa cet.Oleg Oală, a cărui poziție este dedusă din materialele acumulate.

Astfel, examinând conținutul adresării cet.Xxxxxx Xxxxxx și a materialelor acumulate, raportându-le la prevederile normative relevante, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează asupra necesității respingerii, ca neîntemeiată, a acesteia, consemnând *infra* raționamentele ce susțin constatarea nominalizată.

Potrivit art.22 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sînt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În conformitate cu art.85 alin.(2) și (3) din Codul administrativ, în cadrul investigării stării de fapt participanții la procedura administrativă sunt obligați să colaboreze cu autoritatea publică și să indice asupra probelor și faptelor care le sunt cunoscute, să prezinte documentele pe care le dețin. Autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se

limita la dovezile și afirmațiile participanților. Pentru aceasta, autoritatea publică stabilește scopul investigațiilor necesare și felul acestora.

Este de reținut că eliberarea din funcția de procuror a cet.Xxxx Xxxx a constituit o sancțiune disciplinară aplicată acestuia urmare a procedurii disciplinare derulate conform ordinii normative stabilite și, din perspectivă cronologică, se prezintă după cum urmează:

- prin Hotărârea din xx.xx.2015, Colegiul de disciplină și etică a aplicat procurorului în procuratura sect. XXXXXX, mun.Chișinău, XXXXX XXXXX, sancțiunea disciplinară – concedierea din organele procuraturii;

- prin Hotărârea nr.12-95/15 din 10.09.2015, Consiliul Superior al Procurorilor a respins ca nefondată contestația procurorului XXXXX XXXXX și a validat Hotărârea Colegiului de disciplină și etică din xx.xx.2015;

- prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul XXXXXX) din xx.xx.2017 cererea de chemare în judecată depusă de XXXXX XXXXX a fost respinsă ca fiind neîntemeiată;

- prin decizia Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2017 (dosar nr.3ra-986/17) a fost respins apelul declarat de XXXXX XXXXX și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul XXXXXX) din xx.xx.2017;

- prin încheierea Curții Supreme de Justiție din xx.xx.2018 (dosar nr.3ra-602/18) a fost declarat inadmisibil recursul depus de către XXXXX XXXXX.

În aceeași ordine de idei notăm că autorul prezentei adresări a folosit și calea revizuirii, însă prin încheierea Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2023, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire înaintată de către XXXXX XXXXX împotriva Consiliului Superior al Procurorilor și Procuratura Generală cu privire la anularea actului administrativ individual.

În considerarea raționamentelor enunțate se deduce că sancțiunea disciplinară aplicată procurorului XXXXX XXXXX - concedierea din organele procuraturii a rămas în vigoare. Exercitându-și drepturile stabilite de lege, în contestațiile depuse în fața instanțelor de judecată cet.XXXXX XXXXX a prezentat inclusiv și argumentele pe care le invocă în prezenta cerere: despre pretinsa persecutare la locul de muncă, despre multiplele controale de serviciu care au fost desfășurate în privința sa, despre pretinsa ilegalitate a ordinului de concediere și a ordinelor de modificare, precum și despre pretinsa falsificare a procesului-verbal al ședinței comitetului sindical, ceea ce demonstrează că toate aceste aspecte au constituit obiect de analiză inclusiv în hotărârile judecătorești, fiindu-i asigurat în mod complet și obiectiv dreptul de acces la instanță.

Este de notat analiza reflectată prin încheierea Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2023 (dosar nr.3rh-12/23), adoptată după examinarea cererii de revizuire depusă de către cet.Xxxx Xxxx, conform căreia instanța *„nu poate reține ca temei pentru redeschiderea procesului argumentul revizuenților, precum că, declarația XXXXX Xxxx precum că nu cunoaște despre procesul-verbal al Comitetului Sindical din xx.xx.2015 și ne semnarea acestuia de către ultima, răspunsul Inspectoratului de Stat al Muncii din xx.xx.2018, prin care s-a menționat că, concedierea în perioada aflării în concediu medical și în lipsa acordului comitetului sindical, este ilegală, și faptul publicării hotărârii motivate contestate, constituie o circumstanță nouă și esențială, necunoscută de *****, la emiterea hotărârii Colegiului disciplinar nr.13-27/15 din xx.xx.2015, hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-192/15 din 10.09.2015, ordinului Procurorului General nr.xxxx-p din xx.xx.2015 și ordinului Procurorului General nr.xxxx-*

p din xx.xx.2015 „Cu privire la concedierea din organele Procuraturii”. **Întrucât, declarația la care face referire revizuentul nu poate în sine să genereze soluția desființării hotărârii disciplinare,** deoarece reprezintă un aspect complementar, neesențial, care nu a influențat sancțiunea aplicată, iar argumentul aflării în concediu medical în perioada concedierii, lipsa acordului comitetului sindical și publicarea hotărârii contestate, au fost examinate de către instanțele judecătorești, fiind dată o apreciere corespunzătoare. În asemenea circumstanțe, Colegiul desconsideră argumentele revizuentului neîntemeiate, concluzionând că ele nu pot constitui temei pentru redeschiderea procedurii. Or, cele invocate de către *****, în cererea de revizuire, nu reprezintă temei pentru redeschiderea procesului, dar prezintă aprecieri de legalitate, improprii unei proceduri de revizuire, care s-ar rezuma doar la faptele de admisibilitate”.

Rezultă cu certitudine că alegațiile din prezenta adresare au fost verificate potrivit ordinii juridice naționale și au fost raportate la circumstanțele factologice și normative pe care le invocă cet.Xxxxx Xxxxx, iar utilizarea drepturilor oferite de lege nu trebuie să fie excesivă și nu poate să perpetueze aflarea aceluiași caz pe rolul autorităților judiciare și instituțiilor publice.

Pretențiile la care se referă cet.Xxxxx Xxxxx vizează ilegalitatea ordinului privind eliberarea sa din funcția de procuror și a ordinelor de modificare a acestuia, precum și pretinsa falsificare a procesului-verbal al ședinței comitetului sindical.

Respectiv, notăm că atât legalitatea ordinului de eliberare din funcția de procuror a cet.Xxxxx Xxxxx (care a fost semnat de către Procurorul General C.Gurin), cât și a celor două ordine de modificare a acestuia (unul dintre care a fost semnat de către E.Harunjen în calitate de Procuror General interimar), a fost verificată de către instanțele de judecată și nu poate fi rediscutată, beneficiind de autoritatea lucrului judecat. Adicional, procesul-verbal, care se pretinde a fi falsificat, vizează ședința comitetului sindical al Procuraturii sect.Xxxxxxx mun.Chișinău și, corespunzător, verificarea eventualelor investigații procesual-penale pe subiect excede competențelor instituționale ale Consiliului Superior al Procurorilor.

Pentru concretizare este important să reliefăm că aplicarea față de cet.Xxxxx Xxxxx a celei mai severe sancțiuni disciplinare – eliberarea din funcția de procuror a rezultat din desfășurarea unei proceduri disciplinare, în cadrul căreia au fost cercetate și demonstrate multiple încălcări în activitatea și conduita persoanei vizate. Regimul juridic de desfășurare a procedurilor disciplinare în privința procurorilor este unul special, rezultând din statutul acestora, iar sancțiunile disciplinare aplicate nu pot fi validate sau, eventual, invalidate prin concluzia organului sindical, existând o ordine normativă expres reglementată, care în acest caz a fost respectată, așa după cum au stabilit în hotărârile sale instanțele de judecată (inclusiv în procedura examinării cererii de revizuire).

Vom reitera că potrivit prevederilor Ghidului european al eticii și conduitei procurorilor (Ghidul de la Budapesta), adoptat la Conferința Procurorilor Generali din Europa, Strasbourg, 31.05.2005, conform cărora procurorii publici întotdeauna și în orice circumstanțe vor onora obligațiilor, inclusiv obligațiunea de a acționa întotdeauna în conformitate cu legislația națională și internațională relevantă; vor exercita atribuțiile just, imparțial, consecvent și prompt; vor respecta, proteja și susține demnitatea umană și drepturile omului; vor conștientiza faptul că acționează din numele societății și în interes public și se vor strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și

interesele și drepturile fiecărui cetățean.

După cum ne demonstrează materialele acumulate, toate abaterile disciplinare, reținute în sarcina lui Xxxxx Xxxxx se referă la aspecte legate de o conduită funcțională necorespunzătoare, care, în cumul, au generat soluția concedierii acestuia din sistemul Procuraturii.

Toate aceste aspecte de fapt și de drept au fost reflectate în Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-192/15 din 10.09.2015 și au fost verificate de către Judecătoria Chișinău, Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție la adoptarea încheierii din xx.xx.2018, respectiv, au constituit obiect al procesului de analiză și apreciere inclusiv în ordinea controlului judecătoresc exercitat față de sancțiunea disciplinară aplicată în privința lui Xxxxx Xxxxx.

În reflecția celor expuse se constată că examinarea tuturor alegațiilor formulate de către domnul Xxxxx Xxxxx s-a desfășurat în conformitate cu prescripțiile legale, fiindu-i respectate drepturile de a-și prezenta argumentele, precum și de a realiza dreptul de acces la instanța de judecată în vederea controlului judiciar.

În asemenea circumstanțe deducem că obiecțiile sale, aferente prezentei spețe au constituit obiect de analiză în fața instanței de judecată, fiind supuse verificărilor prin prisma drepturilor stabilite de lege, fiind illogică revenirea, printr-un procedeu juridic deghizat, asupra unei situații care deja a fost cercetată inclusiv în contextul controlului judiciar. Mai mult de atât, concluzionăm că, în esență, obiecțiile și pretensele probleme pe care le invocă cet.Xxxxx Xxxxx în adresarea sa reprezintă dezacordul său cu soluțiile adoptate pe caz și se prezintă ca o modalitate de re-analizare a unor fapte ce au fost soluționate definitiv.

Reiterăm că, potrivit art.70 lit.n) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor examinează adresările cetățenilor și ale procurorilor privind chestiunile date în competența sa, nefiind investit cu atribuții procesuale de efectuare a investigațiilor procesual-penale sau control ierarhic superior și de verificare a soluțiilor adoptate de către procurori.

Prin urmare, studiind materialele sesizării și solicitarea domnului Xxxxx Xxxxx privind desemnarea unui procuror care să examineze potrivit art.274 din Codul de procedură penală acțiunile ex-Procurorului General, Eduard Harunjen, se consemnează că argumentele cet.Xxxxx Xxxxx, aduse în sprijinul poziției sale au caracter declarativ și nu sunt probate, constituind o extensie a poziției de apărare adoptate în litigiile privind eliberarea sa din funcția de procuror.

Aprecierile reflectate în adresare se bazează pe interpretarea eronată a cadrului normativ, bazată pe o înțelegere subiectivă și îngustă a modului de aplicare a legii, fără a se lua în calcul analiza deplină a raportului juridic dedus examinării și a prevederilor legale aferente speței.

Având în vedere aceste constatări, Consiliul Superior al Procurorilor invocă, pentru argumentarea soluției adoptate, incidența garanțiilor ce decurg din principiul securității juridice. Potrivit raționamentelor Curții europene a drepturilor omului, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, și anume, principiul autorității lucrului judecat. Acest principiu instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și

unei noi soluții în cauză (a se vedea Hotărârea Eugenia și Doina Duca c.Moldovei, 03.03.2009, § 31).

În atare situație, Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează că argumentele consemnate, în prezenta speță, de către cet.Xxxxx XXXXX au conținut declarativ, reprezintă poziția subiectivă a acestuia în raport cu constatările dintr-un act anterior al autorității publice, iar simpla existență a unei opinii diferite asupra unei situații deja examinate nu întrunește gradul necesar de suficiență factologică și consistență juridică în sensul temeiniciei solicitării înaintate.

Având în vedere aceste motive, ținând cont de toate circumstanțele reliefate, în temeiul art.70 alin.(1) lit.n) art.77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge ca neîntemeiată adresarea domnului XXXXX XXXXX.
2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, www.csp.md, directoriul *Hotărâri*.
3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în condițiile legii.

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC